

Actie 'Aandacht voor hoogbegaafden in de GGZ' succesvol verlopen

Eindverslag

Noks Nauta, augustus 2016

Achtergrond

In het kader van de eerste Week van de Hoogbegaafdheid in maart 2016 wilde het IHBV aandacht vragen voor hoogbegaafdheid in de GGZ. De motivatie daartoe hebben we verwoord in de berichtgeving over deze actie:

Hoogbegaafdheid wordt niet altijd herkend in de GGZ, ook ontbreekt nog vaak de kennis op dit gebied. Dit kan tot vervelende gevolgen leiden want hoogbegaafdheid heeft invloed op alle domeinen van het leven. Bij hoogbegaafden die te maken krijgen met psychische of psychiatrische problematiek dient hun hoogbegaafdheid dan ook meegenomen te worden in de behandeling. Dat is nu nog bijna nooit het geval.

Daarom doet het Instituut Hoogbegaafdheid Volwassenen (IHBV) tijdens de Week van de Hoogbegaafdheid, die deze week wordt gehouden, een oproep om zoveel mogelijk informatiepakketjes over hoogbegaafdheid te verspreiden over GGZ-instellingen in heel Nederland.

Uitvoering

Er is een informatiepakket samengesteld, bestaande uit:

- Brief
- Bijlage Twee cases
- Bijlage Literatuurlijst
- Bijlage leaflet 'Hoogbegaafd en meer dan dat'
- Bijlage leaflet 'Hoogbegaafde cliënten in de GGZ'

Voor mensen die in de GGZ werkten is er een aparte tekst gemaakt in Word om intern te gebruiken bijvoorbeeld op mailinglijsten en voor interne nieuwsbrieven en websites.

Dat pakket is op de website van het IHBV geplaatst met het verzoek om te downloaden, printen en in een enveloppe af te geven of op te sturen naar een GGZ-instelling. Daarbij werd verzocht om een foto te maken van het adres van de instelling of van de enveloppe met adres en die te plaatsen op de facebookpagina van het IHBV <https://www.facebook.com/InstituutHBVolwassenen> of te mailen naar redactie@ihbv.nl

Er is breed geworven op allerlei manieren om dit onder de aandacht te brengen en in de oproepen is gemeld dat iedereen kon meedoen, hoogbegaafden die wel of niet zelf cliënt zijn geweest, betrokkenen bij hoogbegaafdheid, geïnteresseerden en ook mensen die werkzaam zijn in de GGZ.

De actie is van start gegaan op 11 maart jl en heeft gelopen tot en met 31 maart omdat diverse mensen aan het eind van de Week van de Hoogbegaafdheid (19 maart) meldden dat ze nog een pakketje wilden gaan afgeven.

Op 15 maart is een persbericht over de actie breed verspreid, hopen dat we daarmee de (landelijke) pers zouden halen. Hier hebben we geen reacties op vernomen. Noks Nauta heeft wel op 16 maart in een interviews bij Stadsradio Delft de actie genoemd.

Resultaten

Via Facebook en e-mail hebben we een lijst opgemaakt. Die bestaat uit 26 mensen die bij 36 instellingen een of meer pakketten hebben afgegeven. Dit geeft zeker geen exact beeld en het is beslist een onderrapportage, omdat we weten dat er op veel meer plekken pakketjes zijn verspreid zonder dat mensen het aan ons hebben doorgegeven.

Onder de instellingen bevinden zich enkele hele grote GGZ instellingen, waar op meerdere locaties pakketten zijn afgegeven en soms ook door meerdere mensen. Sommige pakketjes zijn aan psychiatrische afdelingen van een ziekenhuis en aan kleine praktijken gegeven en er is er één bezorgd bij de medewerker GGZ van een huisartspraktijk. Eén respondent heeft in Gent, België, pakketjes afgegeven. Er waren ook meldingen van medewerkers in de GGZ die pakketjes hebben verspreid binnen hun organisatie. In elk geval is voor zover wij weten bij GGZ Breburg en bij GGZ Rivierduinen intern het bericht verspreid via de eigen kanalen.

Als snel na het begin van de actie kregen we vele steunbetuigingen van hoogbegaafden zelf. Zij waren blij dat er op deze manier via een aparte instelling (dus niet vanuit hen persoonlijk) aandacht voor hoogbegaafden in de GGZ werd gevraagd. Sommigen namen het pakketje zelf mee naar hun hulpverlener. Anderen gaven het liever anoniem af. Eén vrouw vertelde dat het precies op het juiste moment kwam omdat haar zoon de week erna een intake zou krijgen in de GGZ en dit was nu juist het soort informatie dat ze aan de hulpverlener wilde geven.

Ook kregen we vanuit GGZ Breburg en vanuit GGZ Rivierduinen te horen dat enkele medewerkers die al persoonlijke belangstelling hadden voor hoogbegaafdheid, via deze actie contact met elkaar zijn gaan zoeken. Zij gaan intern praten en zoeken naar concrete manieren om het thema op de agenda te krijgen.

Bij GGZ Rivierduinen in Gouda verzocht een verpleegkundige aan Noks Nauta om in haar team (waar zij volwassen mensen met ontwikkelingsstoornissen begeleiden) te komen praten. Dat is op 7 april gebeurd en werd bijzonder gewaardeerd. De teamleden, onder wie psychologen en verpleegkundigen, waren zeer geïnteresseerd en zij herkenden al snel bij een aantal van hun cliënten de kenmerken van hoogbegaafdheid. Er ontstond een interessante discussie omdat veel van hun cliënten de diagnose autisme hebben en ze tot nu toe geen aandacht hebben besteed aan hoogbegaafdheid, terwijl ze nu zagen dat dat bij een flink deel van hun populatie wel degelijk meespeelt en van belang is om hier iets mee te doen.

Vanuit de opleiding psychiatrisch verpleegkundige in Eindhoven is ook verzocht om een gastles te komen geven over hoogbegaafdheid. Dat zal op 19 mei door Noks Nauta worden uitgevoerd.

Vervolg

Naar aanleiding van deze actie en de vele signalen in het veld weten we dat hoogbegaafdheid in de GGZ veel meer aandacht nodig heeft. Op dit moment krijgen hoogbegaafden die hulp nodig hebben, vaak geen passende hulp. We hebben, om in de GGZ binnen te komen, wel betrouwbare gegevens nodig.

We zouden graag zien dat iemand vanuit het IHBV interviews kan gaan houden met mensen die werkzaam zijn in de GGZ om te verkennen wat de kennis daar is en wat de behoeften zijn. Met behulp van die gegevens willen we fondsen aanschrijven om nader onderzoek te kunnen doen, met bijvoorbeeld als vragen:

- Welke ervaringen hebben hoogbegaafde cliënten in de GGZ wat betreft het aandacht geven aan hun hoogbegaafdheid? Hoe effectief is dat?
- Wat is de kennis over hoogbegaafdheid bij professionals in de GGZ? Wat is hun behoefte?
- Op welke manier kan hoogbegaafdheid effectief worden meegenomen in diagnostiek, begeleiding en behandeling in de GGZ?